യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 4✓
(സ്ഥിതിപ്രകരണമ്)/സർഗം 32✓

ശ്രീരാമ ഉവാച .
സതാമ+പ്യസതാ-മേവ ബാല-യക്ഷ-പിശാചവത് .
ദാമ+വ്യാല-കടാദീനാംൻ ദുഃഖ+സ്യാന്തഃഖ് കഥം ഭവേത് .. 1

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ദാമ+വ്യാല-കുടുമ്/ബൈസ്/തൈസ്/തദൈവ യമകിങ്കരൈഃ .
പ്രാർഥിതേന യമേ-നോക്ത-/മിദം ശ്രൃണു രഘൂദ്വഹ .. 2

യദാ വിയോഗ-മേഷ്യന്തി+ ശ്രോഷ്യന്തി ച നിജാംങ് കഥാമ് .
ദാമാ-ദയസ്/തദാ മുക്താ ഭവിഷ്യന്തീ+ത്യസം/ശയമ് .. 3

ശ്രീരാമ ഉവാച .
സ്വവൃത്താന്ത-മിമംങ് കുത്ര കദാ കഥയതേ കഥമ് .
ശ്രോഷ്യന്തി ഭഗവം/സ്തേ വാ വർണയേദംയ് യഥാക്രമമ് .. 4

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
കാശ്മീരേഷു മഹാപദ്മ-സരസീ-തീര-പല്വലേ .
ഭൂയോ-ഭൂയോ്ഽനു/ഭൂയൈവ മ+ത്സ്യ-യോനി-പരമ്പരാമ് .. 5

ആലോലി-താശയാ ലോലാഃഖ് കാലേന ലയമാഗതാഃ .
തത്രൈവ പദ്മ-സരസി തേ ഭവിഷ്യന്തി സാരസാഃ .. 6

തത്ര ക+ഹ്ലാര-മാലാസു സരോജ-പടലീഷു ച .
ശൈവാല-വര-വല്ലീഷു തരങ്ഗ/വലനാസു ച .. 7

ചലത്/കുസുമ-ദോലാസു നീലോത്/പല/ലതാസു ച .
സീക-രൗഘാ+ഭ്ര/ലേഖാസു/ ശീതലാ-വർത-വർതിഷു .. 8

സാരസാഃസ് സര-സംഭോഗാൻ/ഭുക്ത്വാ ഭുവന-ഭൂഷണാഃ .
വിഹൃത്യ സുചിരംങ് കാല-മല-മാഗത-ശുദ്ധയഃ .. 9

തേ വിയുക്താ ഭവിഷ്യന്തി/ മുക്തയേ ലബ്ധ-ബുദ്ധയഃ .
രജഃസ്-സത്ത്വ-തമാം-സീവ/ ഭേദം പ്രാപ്യ യദൃച്ഛയാ .. 10

കാശ്മീര-മണ്ഡല+സ്യാന്തർ-നഗരംൻ നഗ-ശോഭിതമ് .
നാമ്നാ-ധിഷ്ഠാന-മിത്യേവ+ ശ്രീമ+ത്തസ്യ ഭവിഷ്യതി .. 11

പ്രദ്യുമ്ന-ശിഖരംൻ നാമ തസ്യ മധ്യേ ഭവിഷ്യതി .
ശ്രൃങ്ഗംൽ ലഘു സരോ-ജ+സ്യ കോശ-ച+ക്ര-മിവോദരേ .. 12

തസ്യ മൂർധ്നി ഗിരേർ/ഗേഹംങ്ങ് കശ്ചി+ദ്രാജാ ഭവിഷ്യതി .
അഭ്രംങ്ങ്-കഷ-മഹാശാലം/ ശ്രൃങ്ഗേ ശ്രൃങ്ഗ-മിവാപരമ് .. 13

ഗൃഹ+സ്യേശാന-കോണ്യേ്സ്തി ശിരോ-ഭിത്തി+വ്രണോദരേ .
തസ്യാ-നിശമ-വിശ്രാന്ത/വാതാ-ധൂത-തൃണാന്തികേ .. 14

ആലയേ ദാനവോ+ വ്യാലഃഖ് കലവിങ്കോ ഭവിഷ്യതി .
പ്രഥമാല്പ+ശ്രുത-ശാസ്ത്ര/ ഇവാർഥ-രഹിതാ-രവഃ .. 15

തസ്മി+ന്നേവ തദാ കാലേ തത്ര രാജാ ഭവിഷ്യതി .
ശ്രീ-യശസ്/കര-ദേവാഖ്യഃശ് ശുക്രഃസ് സ്വർഗ ഇവാപരഃ .. 16

ദാനവോ ദാമനാ-മാത്ര മശകസ്/തസ്യ സദ്മനി .
ഭവിഷ്യതി ബൃഹത്-സ്തമ്ഭ/പൃഷ്ഠ+ച്ഛിദ്രേ മൃദു+ധ്വനിഃ .. 17

അധിഷ്ഠാനാ-ഭിധേ തസ്മിൻ-നേവാന്തർ/നഗരേ തദാ .
രത്നാവലീ-വിഹാരാഖ്യോ വിഹാരോ്പി ഭവിഷ്യതി .. 18

തസ്മിംസ്/തദ്/ഭൂമിപാ-മാത്യോ/ നരസിംഹ ഇതി+ ശ്രുതഃ .
കരാ-മലക-വദ്-ദൃഷ്ട/ബന്ധമോക്ഷോ നിവഥ്.സ്യതി .. 19

ഭവിഷ്യതി ഗൃഹേ തസ്യ+ ക്രീഡനഃഖ് ക്രകരഃഖ് ഖഗഃ .
കടോ മായാസുരോ നാമ കൃത-രാജത-പഞ്ജരഃ .. 20

സ നൃസിംഹോ നൃപാ-മാ+ത്യ+ശ്ലോകൈർ/വിരചിതാ-മിമാമ് .
ദാമ+വ്യാല-കടാദീനാംങ്ങ് കഥയിഷ്യതി സത്/കഥാമ് .. 21

സകടഃഖ് ക്രകരഃശ് ശ്രുത്വാ തത്/കഥാ-സംസ്/മൃതാ+ത്മഭൂഃ .
ശാന്തമിത്ഥം മഹാശാന്തം പരംൻ നിർവാണ-മേഷ്യതി .. 22

പ്രദ്യുമ്ന-ശിഖര+പ്രാന്ത-വാസ്തവ്യഃഖ് കല-വിങ്കകഃ .
തത്ര+ത്യൈശ്ച കഥാം ശ്രുത്വാ പരംൻ നിർവാണ-മേഷ്യതി .. 23

രാജ-മന്ദിര+ദാർവന്തർ/വ്രണ-വാസ്ത+വ്യതാംങ്ങ് ഗതഃ .
മശകോ്പി+ പ്രസങ്ഗേന+ ശ്രുത്വാ ശാന്തി-മുപൈഷ്യതി .. 24

പ്രദ്യുമ്ന+ശ്രൃങ്ഗാ+ച്ചടകോ മശകോ രാജ-മന്ദിരാത് .
വിഹാരാത്-ക്രകര+ശ്ചേതി മോ+ക്ഷ-മേ+ഷ്യന്തി രാഘവ .. 25

ഏഷ തേ കഥിതഃസ് സർവോ ദാമ+വ്യാല-കഥാ+ക്രമഃ .
മായൈവ-മേവ സംസാര-ശൂന്യൈ/വാ+ത്യന്ത-ഭാസുരാ .. 26

ഭ്രമയ+ത്യ/പരിജ്ഞാനാ+ന്മൃഗ-തൃഷ്ണാമ്/ബുധീ-രിവ .
മഹതോ്പി പദാ-ദേവംൻ നാനാ+ജ്ഞാന-വശാദധഃ .. 27

പത+ന്തി മോഹിതാ മൂഢാ ദാമ+വ്യാല-കടാ ഇവ .
ക്വ+ ഭ്രൂ+ക്ഷേപ-വിനിഷ്/പിഷ്ട-മേരുമന്ദര-സദ്മതാ .. 28

ക്വ രാജ-ഗൃഹ-ദാർ/വന്തർ/വ്രണേ മശക-രൂപതാ .
ക്വ ചപേട-ഭുജാ/മാത്ര-പാതിതാർ/കേന്ദു-ബിമ്ബതാ .. 29

ക്വ+ പ്രദ്യുമ്ന-ഗിരൗ ഗേഹേ ഭിത്തി+വ്രണ-വിഹങ്/ഗതാ .
ക്വ പുഷ്പ-ലീലയാ ലോല/കര-തോലിത-മേരുതാ .. 30

ക്വ വാ ശ്രൃങ്ഗേ നൃസിംഹ+സ്യ ഗൃഹേ+ ക്രകര-പോതതാ .
ചിദാ-കാശോ്ഹ-മിത്യേവ രജസാ രഞ്ജിത+പ്രഭഃ .. 31

സ്വരൂപ-മ+ത്യ/ജ+ന്നേവ വിരൂപ-മപി ബുധ്യതേ .
സ്വയൈവ വാസനാ+ഭ്രാന്ത്യാ സത്യ-യേവാ+പ്യസ+ത്യയാ .. 32

മൃഗതൃഷ്/ണാമ്ബു/ബുദ്ധ്യേവ യാതി ജന്തു-രിവാ+ന്തരമ് .
തരന്തി തേ ഭവാമ്/ഭോധിം സ്വ+പ്ര-വാഹ-ധിയൈവ യേ .. 33

ശാസ്ത്രേണാ-സാദിതംൻ ദൃശ്യ-മിതി നിർവാണ-സംസ്ഥിതാഃ .
നാനാ-ദുഃഖ-വികാരാണി ശുഷ്ക-തർക-മതാനി യേ .. 34

യാന്തി+ ശ്വഭ്രംഞ് ജലാനീവ+ സ്വലാഭംൻ നാശയന്തി തേ .
സ്വാനു-ഭൂതി+പ്രസിദ്ധേന മാർഗേണാ/ഗമ-ഗാമിനാ .. 35

ന വിനാശോ ഭവ+ത്യങ്ഗ ഗച്ഛതാം പരമാംങ് ഗതിമ് .
ഇദം മേ+ സ്യാദിദം മേ+ സ്യാ/ദിതി-ബുദ്ധേർ/മഹാമതേ .. 36

സ്വേന ദൗർ/ഭാഗ്യ-ദൈന്യേന ന ഭസ്മാ-പ്യുപ-തിഷ്ഠതേ .
വേത്തി നിത്യ-മുദാ-രാത്മാ+ ത്രൈലോക്യ-മപി യസ്തൃണമ് .. 37

തംൻ ത്യജ+ന്ത്യാ-പദഃസ് സർവാഃസ് സർപാ ഇവ ജര+ത്ത്വചമ് .
പരിസ്/ഫുരതി യസ്യാന്തർ/നിത്യം സത്ത്വ/ചമത്കൃതിഃ .. 38

ബ്രാ+ഹ്മ-മണ്ഡ-മിവാ-ഖണ്ഡംൽ ലോകേശാഃഫ് പാലയന്തി തമ് .
അ+പ്യാപദി/ ദുര+ന്തായാംൻ നൈവ ഗന്തവ്യ/മക്രമേ .. 39

രാഹുര+പ്യ+ക്രമേ-ണൈവം പിബന്ന+പ്യമൃതം മൃതഃ .
സ+ച്ഛാസ്ത്ര-സാധു-സംപർക-മർക-മുഗ്ര+പ്രകാശദമ് .. 40

യേ+ ശ്രയന്തേ ന തേ യാന്തി മോഹാ+ന്ധ്യസ്യ പുനർവശമ് .
അവശ്യാ വശ്യതാംയ് യാന്തി യാന്തി സർവാ-പദഃഹ ക്ഷയമ് ..41

അക്ഷയം ഭവതി+ ശ്രേയഃഖ് കൃതംയ് യേന ഗുണൈ+ര്യശഃ .
യേഷാംങ് ഗുണേ+ഷ്വ-സംൻതോഷോ രാഗോ യേഷാം ശ്രുതം പ്രതി .. 42

സത്യ+വ്യസ-നിനോ യേ ച/ തേ നരാഃഫ് പശവോ്പരേ .
യശ+ശ്ചന്ദ്രികയാ യേഷാം/ ഭാസിതംഞ്ച് ജന്തു-ഹൃഥ്.സരഃ .. 43

തേഷാംങ്ക് ക്ഷീര-സമുദ്രാണാംൻ നൂനം മൂർതൗ സ്ഥിതോ ഹരിഃ .
ഭുക്തം ഭോക്ത+വ്യ-മഖിലംൻ ദൃഷ്ടാ+ ദ്രഷ്ട+വ്യ/ദൃഷ്ടയഃ .. 44

കിമന്യദ്/ഭവഭങ്/ഗായ ഭൂയോ ഭോഗേഷു ലുബ്ധതാ .
യഥാക്രമംയ് യഥാ-ശാസ്ത്രംയ് യഥാചാരംയ് യഥാസ്ഥിതി .. 45

സ്ഥീയതാം/ മുച്യതാ-മന്തർ/ഭോഗ-ജാലമ-വാസ്ത-വമ് .
സംസ്തവഃഖ് ക്രിയതാംങ്ക് കീർത്യാ ഗുണൈർ/ഗഗന-ഗാമി-മിഃ .. 46

ത്രായേതേ മൃ+ത്യുതോ+ ഹ്യേതേ ന കദാചന ഭോഗകാഃ .
ഗായന്തി സിദ്ധ-സുന്ദ+ര്യോ യേഷാ-മിന്ദു-സിതംയ് യശഃ .. 47

ഗീതിഭിർ/ഗഗനാ/ഭോഗൈസ്/തേ ജീവന്തി മൃതാഃഫ് പരേ .
പരമം പൗരുഷംയ് യത്ന-മാസ്ഥായാ-ദായ സൂ+ദ്യമമ് .. 48

യഥാ-ശാസ്ത്ര-മനു+ദ്വേഗ/മാചരൻ/കോ ന സിദ്ധിഭാക് .
യഥാ-ശാസ്ത്രംവ് വിഹരതാ+ ത്വരാ കാര്യാ ന സിദ്ധിഷു .. 49

ചിരകാല-പരിപക്വാ സിദ്ധിഃഫ് പുഷ്ട-ഫലാ ഭവേത് .
വീത-ശോക-ഭയാ-യാസ/മഗർ/വമ പയ+ന്ത്രണമ് .. 50

വ്യവഹാരോ യഥാശാസ്ത്രംങ്ക് ക്രിയതാം മാ വിനശ്യതാമ് .
ജീവോ ജീർണാ+ന്ധ/കൂപേഷു ഭവേ+ഷ്വന്ത-മിവാഗതഃ .. 51

ഭവതാം/ ഭൂരിസങ്ഗാനാ/മധുനേ+ന്ദ്രിയ-ദാമതഃ .
ഇതഃഫ്/പ്രഭൃതി മാ ഭൂയോ ഗമ്യതാ-മധ-മാദധഃ .. 52

ഇദംവ് വിചാ+ര്യതാം ശാസ്ത്ര-മസ്ത്ര-മാപ+ന്നിവാരണമ് .
രണേ ശിത-ശര+ശ്രേണി/ശത-നിർലൂന-വാരണേ .. 53

ജീവമുദ്രാ ച കിം പങ്കേ/ ഭോഗ-ഗന്ധോ നിരസ്യ/താമ് .
കിമർഥ-മാത്രയാ കാര്യ/മാര്യാഃശ് ശാസ്ത്രമ-വേക്ഷ്യതാമ് .. 54

ഇദം ബിമ്ബ/മിദം ബിമ്ബ/മിതി സത്യംവ് വിചാര്യ/താമ് .
ധിയാ പര+പ്രേരണയാ/ യാതമാ/പശവോ യഥാ .. 55

ദൗർഭാഗ്യ-ദായിനീ ദീനാ ശുഭഹീനാ വിചാരണാ .
ഘനദീർഘ/മഹാനിദ്രാ+ ത്യജ്യതാം/ സംപ്ര-ബുധ്യതാമ് .. 56

സുപ്തം മാ+സ്ഥീയതാംവ് വൃ+ദ്ധ/ക+ച്ഛ-പേനേവ പല്വലേ .
ഉത്ഥാന-മങ്ഗീ/+ക്രിയതാംഞ്ച് ജരാമരണ-ശാന്തയേ .. 57

അനർഥാ-യാർഥ-സംപത്തിർ/ഭോഗൗഘോ ഭവ-രോഗദഃ .
ആപദഃസ് സംപദഃസ് സർവാഃസ് സർവത്രാ/നാദരോ ജയഃ .. 58

ലോക-ത+ന്ത്രാനു-സാരേണ വിചാരാദ്-വ്യവ-ഹാരിണാമ് .
ശാസ്ത്രാ-ചാരാനു-സാരേണ/ കർമണാ സത്/ഫലായ ച .. 59

ആചാര-ചാരു-ചരിതസ്യ വിവി+ക്ത-വൃത്തേഃസ്
സംസാര-സൗഖ്യ-ഫലദുഃഖ-ദശാസ്ത്ര-ഗൃധ്നോഃ .
ആയുർ-യശാംസി ച ഗുണാശ്ച സഹൈവ ലക്ഷ്മ്യാ
ഫുല്ലന്തി മാധവ-ലതാ ഇവ സത്/ഫലായ .. 60

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ+ സ്ഥിതിപ്രകരണേ ദാമ+വ്യാല-കടോ-പാഖ്യാനേ സദാ-ചാര-നിരൂപണംൻ നാമ+
ദ്വാത്രിംശഃസ് സർഗഃ .. 32 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
16.10.2023